

AUWders

AUWders? Ja, want ouderschap doet soms pijn – net als het werken met ouders. In deze column deelt José Koster haar ervaringen met ouders en ouderschap.

Dit jaar werd mijn man opa. Mijn dochter werd tante en mijn zonen werden 'oom'. Nou ja, 'half'-oom en -tante. En ik? Ik werd 'stief-oma'.

Nu was ik al stiefmoeder, zelfs een tijdje een 'boze'. Ook ben ik peetmoeder, 'schoon-' en 'stief-schoonmoeder' en een beetje 'pleegmoeder' van de jongen die in de weekeinden bij ons komt schuilen. Allemaal vormen van ouderschap die zich gevoelsmatig op één en dezelfde 'lijn' bevinden.

'Stief-grootmoeder' voelt als iets geheel nieuws. Wat doet het veel met me! Intern gebeurt er van alles. Sowieso is 'stief' een lastige positie. Naast de negatieve bijklank is de onzekerheid over 'plek' voortdurend latent aanwezig. Hoor ik er wel bij als stief?

Net als ouderschap blijkt ook het grootouderschap meer teweeg te brengen dan ik van tevoren kon bevroeden. Denk aan zo'n balletje in een flipperkast dat wordt weggeschoten. Met die kracht worden alle verhoudingen overhoopgehaald. Opnieuw voel ik me kwetsbaar.

In deel 1 van het *Handboek Methodische Ouderbegeleiding* (HMO) stelt Alice van der Pas dat kwetsbaarheid onlosmakelijk is verbonden met alle vormen van ouderschap (dus ook pleeg-, stief-, adoptie- en grootouderschap). Dat komt, zo stelt zij, omdat ouderschap een 'besef van verantwoordelijk-zijn' impliceert. Daarmee bedoelt zij iets anders dan het kennen van je ouderlijke verantwoordelijkheden. Het gaat hierbij niet over gedrag, maar over intentie en verlangen. Het gaat over een diep besef dat je verantwoordelijk bent voor een kind. Het is een grote opdracht die een ouder zich stelt. Hij is absoluut niet waar te maken, want wie kan tevoren overzien wat dit behelst? Er zijn zo veel factoren die een kind vormen

foto: Mieke Meessen

Ik hoop dat ik het een beetje kan...

José Koster

waar jij als ouder totaal geen zicht op hebt, laat staan invloed. Ouderschap is iets anders dan kinderen grootbrengen of opvoeden. Dat *doe* je en dat houdt op een dag op. Ouder *ben* je. Het is tijdloos en onvoorwaardelijk. Het gaat altijd door. Zelfs voorbij het leven. Ouderschap. Zo mooi en zo kwetsbaar. En hoe zit het dan met grootouderschap? Ik heb nog geen idee, maar wel voel ik nu al dat het *méér* is dan af en toe een boekje voorlezen of een truitje breien. Met als grootste uitdaging waarschijnlijk 'terughoudendheid'. Wat is onze taak? Misschien meer 'bedding' bieden aan de kersverse ouders zodat

zij zich gestut en gesteund voelen met hun splinternieuwe kwetsbare, overweldigende 'besef van verantwoordelijk-zijn'? Hoe doe je dat goed? Hoe stel je je op? Wat wel? Wat niet? Ook grootouderschap voelt als een wilde rit in een achtbaan. Het is een krachtig en kwetsbaar fenomeen. Ik hoop dat ik het een beetje kan... We moeten het maar gewoon een beetje proberen, opa en ik.

José Koster biedt training, onderwijs en coaching aan beroepskrachten in onderwijs, zorg en welzijn. Ook leidt ze oudergerichte projecten (www.josekoster.nl).